

STAROSTWO POWIATOWE
W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
BIURO OBSŁUGI MIESZKAŃCA

14. 03. 2023

Ilość załączników .....

Podpis 7038/2023/94

L.dz. ....

OR
1500000000
P

Sprawozdanie z działalności

**Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w
Grodzisku Wielkopolskim za 2022 rok oraz
przedstawienie potrzeb w zakresie systemu
pieczy zastępczej.**

**Przedstawienie efektów pracy organizatora
rodzinnej pieczy zastępczej.**

Podsumowanie realizacji

**„Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata
2021-2023”.**

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Spis treści

WSTĘP	3
I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”	4
II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	30
III. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim.....	36
IV. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy W Rodzinie na lata 2016 – 2026.”	40
V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim	44
VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	52

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przepisów wykonawczych do ustaw wymienionych powyżej, a także przyjętych przez PCPR do realizacji projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków publicznych.

System pomocy społecznej Powiatu Grodziskiego oparty jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz policji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim jest również partnerem dla organizacji pozarządowych działających w systemie pomocy społecznej, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy. Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie.

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

1) Instytucjonalna piecza zastępcza.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową lub okresową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne swoich wychowanków.

Umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinno następować po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub w sytuacji, kiedy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym, iż na terenie Powiatu Grodziskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza, Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2013-2022 r (w przeciągu całego roku).

LP.	POWIAT/MIASTO NA PRAWACH POWIATU	ROK									
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	3	3	3	3	4	1	0	2	2	2
2.	POWIAT KALISKI	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0
3.	MIASTO POZNAŃ	0	1	1	1	3	2	1	0	0	1
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	POWIAT GOSTYŃSKI	2	3	3	2	2	2	2	1	0	0

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

7.	POWIAT ŚWIECKI/POWIAT PLESZEWSKI	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
8.	POWIAT ŁOBESKI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	POWIAT POLICKI	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
10.	POWIAT PRUDNICKI	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
11.	POWIAT ŚWIECKI	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
12.	POWIAT BIAŁOSTOCKI	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
13.	Miasto Nowy Sącz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	RAZEM	9	10	10	10	11	7	4	5	3	4

Na dzień 31.12.2013 roku 8 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, na dzień 31.12.2014 roku 9 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2015 roku 8 dzieci było umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na dzień 31.12.2016 roku 7 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2017 roku 6 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2018 roku 7 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2019 roku 4 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2020 roku 3 dzieci umieszona była w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na koniec roku 2021 tylko 3 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej (jedna wychowanka opuściła placówkę w sierpniu). **Na koniec roku 2022 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczonych było 4 wychowanków.**

Koszty przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiły odpowiednio:

- w roku 2013 - 405 371,60 zł,
- w roku 2014 - 453 857,04 zł,
- w roku 2015 - 413 622,94 zł,
- w roku 2016 – 381 137,94 zł,
- w roku 2017 – 355 947,81 zł,
- w roku 2018 – 267 287,49 zł
- w roku 2019 - 192 840,80 zł,

- w roku 2020 – 188 949,32 zł,
- w roku 2021 - 205 885,79 zł,
- w roku 2022 – 297 100,11 zł

Mniej więcej od 2019 r. na stałym poziomie kształtuje się liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co daje nam przekonanie, iż cel założony w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023” jest sukcesywnie realizowany. Należy zaznaczyć, iż nie zawsze można umieścić dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż postanowienie sądu niejednokrotnie wskazuje na to, iż dziecko należy umieścić w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W latach 2013-2022 żadne dziecko poniżej dziesiątego roku życia nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej i jest to przede wszystkim efekt dużej otwartości rodzinnych domów dziecka oraz rodzin zawodowych z terenu naszego powiatu na przyjęcie dzieci pod swoją opiekę.

2) Rodzinna piecza zastępcza.

Artykuł 76 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada obowiązek przedstawienia efektów realizacji zadań przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co zostanie poniżej uczynione.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań własnych gminy przede wszystkim należy praca z rodziną biologiczną, szeroko rozumiana profilaktyka, wspieranie rodziny poprzez pracę asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające, itp. Powiat organizuje natomiast pieczę zastępczą na podstawie postanowień sądu rodzinnego i opiekuńczego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także wykonuje zadania związane z procesem usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- **Spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- **Niezawodowa** (małżonkowie lub osoba pozostająca w związku małżeńskim, niebędący

wstępny lub rodzeństwem dziecka)

- **Zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. **Rodzinny dom dziecka.**

3. **Rodziny pomocowe** (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Zadaniem własnym powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2012-2022 w przeciągu całego roku.

LP.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ						
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	7	8	9
1.	2012	19	17	1	2	0	39
2.	2013	21	17	1	1	1	41
3.	2014	20	19	1	1	1	42
4.	2015	18	22	1	1	1	43
5.	2016	19	23	1	1	1	45
6.	2017	18	26	2	1	1	48
7.	2018	21	26	2	1	1	50
8.	2019	25	29	2	1	0	56
9.	2020	25	28	2	0	2	57
10.	2021	24	25	2	0	4	55
11.	2022	22	23	2	0	4	51

W ciągu roku sprawozdawczego:

- powstały 3 nowe rodziny zastępcze spokrewnione
- rozwiązały się 2 rodziny zastępcze niezawodowe, w jednej wychowanek został umieszczony w instytucjonalnej pieczy zastępczej, jedna rodzina zastępcza niezawodowa się rozwiązała, w związku z przysposobieniem dziecka
- powstały 4 rodziny zastępcze niezawodowe

W związku z powyższym liczba rodzin w powiecie grodziskim w ciągu całego 2022 r. wynosiła 51.

W opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej niesatysfakcjonująca jest liczba rodzin zastępczych zawodowych w naszym powiecie, a także zbyt niska liczba kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe.

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2012-2022 w przeciągu całego roku.

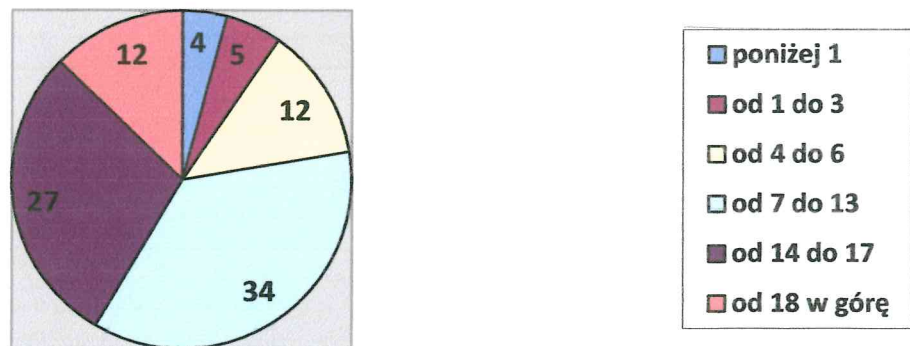
LP.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ						
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	7	8	9
1.	2012	21	32	15	10	0	78
2.	2013	21	28	15	4	11	79
3.	2014	23	32	9	5	7	76
4.	2015	21	37	11	5	7	81
5.	2016	25	36	10	5	6	82
6.	2017	24	42	9	5	8	88
7.	2018	27	44	17	4	0	92
8.	2019	33	54	19	5	0	111
9.	2020	31	48	15	0	8	102
10.	2021	32	46	19	0	24	121
11.	2022	29	36	13	0	23	101

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na gminę pochodzenia w przeciągu całego roku 2022

Lp.	GMINA	ROK
		2022
1	2	3
1.	GRODZISK WIELKOPOLSKI	38
2.	RAKONIEWICE	9
3.	WIELICHOWO	10
4.	KAMIENIEC	10
5.	GRANOWO	10

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na wiek na koniec roku 2022.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu a pochodzących z terenu powiatu grodziskiego na podstawie zawartych porozumień w latach 2013-2022 w przeciągu całego roku

Lp.	Powiat/Miasto	ROK									
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	POWIAT NOWOTOMYSKI	1	3	3	3	2	0	0	1	1	0
2.	POWIAT PLESZEWSKI	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3.	MIASTO POZNAŃ	2	3	3	2	1	1	2	2	4	6

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

4.	POWIAT ŁOBESKI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	POWIAT WOŁOMIŃSKI	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.	MIASTO SZCZECIN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7.	POWIAT SZAMOTULSKI	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
8.	MIASTO KATOWICE	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
9.	POWIAT POZNAŃSKI	0	1	1	0	1	3	4	5	2	0
10.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
11.	POWIAT NOWODWORSKI	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
12.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	RAZEM	11	16	14	12	10	11	12	14	12	12

Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2013-2022 w przeciągu całego roku.

Lp.	Powiat/Miasto	ROK									
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	MIASTO POZNAŃ	10	9	9	7	10	6	6	5	4	6
2.	POWIAT GÓROWSKI	4	4	4	3	3	3	3	2	1	1
3.	POWIAT NOWOSOLSKI	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3
5.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
6.	POWIAT ŻAGAŃSKI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	MIASTO LEGNICA	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
8.	POWIAT TUCHOLSKI	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

9.	POWIAT POZNAŃSKI	2	1	1	0	3	2	2	2	1	1
10.	POWIAT CZARNKOWSKO-TRZCIANECKI	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	POWIAT KROŚNIĘSKI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	POWIAT RYCKI	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
13.	POWIAT NOWOTOMYSKI	0	0	0	1	1	1	7	6	2	2
14.	MIASTO GRUDZIĄDZ	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
15.	MIASTO WŁOCŁAWEK	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
16.	MIASTO GORZÓW WIELKOPOLSKI	0	0	0	0	0	1	1	2	2	2
17.	POWIAT MIĘDZYRZECKI	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
18.	MIASTO KONIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
19.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	RAZEM	31	28	27	22	28	26	31	29	22	25

Napływ dzieci do pieczy zastępczej w przeciągu 2022 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					RAZEM
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	w instytucjonalnej pieczy zastępczej	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego:	4	8	4	1	2	19
1.1.	z rodziny naturalnej	3	6	4	1	1	15
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	1	2	0	0	1	4
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0
1.4.	Inne	0	0	0	0	0	0

W roku 2018 napływ dzieci do pieczy zastępczej wyniósł 12 dzieci.

W roku 2019 napływ dzieci do pieczy zastępczej wyniósł 24 dzieci.

W roku 2020 napływ dzieci do pieczy zastępczej wyniósł 9 dzieci.

W roku 2021 napływ dzieci do pieczy zastępczej wyniósł 9 dzieci.

W roku 2022 napływ dzieci do pieczy zastępczej wyniósł 19 dzieci.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Odływ dzieci z pieczy zastępczej w przeciągu 2022 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	0	2	2	0	0	4
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	1	2	0	0	3
1.4.	zostały przysposobione	0	1	0	0	0	1
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne	0	0	0	0	0	0
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	1	0	2	0	0	3
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	1	0	2	0	0	3
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	Inne	0	0	0	0	0	0

Łączne zatem 7 dzieci opuściła rodzinną pieczę zastępczą.

Na dzień 31.12.2022 roku **94** dzieci przebywało na terenie Powiatu Grodziskiego w rodzinach zastępczych, **10** dzieci z terenu Powiatu Grodziskiego przebywało w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w okresie całego roku 2022 miało pod swoją opieką się **25** dzieci pochodzących nie z naszego powiatu, ale przebywających w naszych rodzinach zastępczych.

Na dzień 31.12.2022 r. na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonowało **51** rodzin zastępczych, w tym 4 rodziny zastępcze zawodowe oraz 2 rodzinne domy dziecka.

W mijającym okresie sprawozdawczym powstało 7 nowych rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny zastępcze spokrewnione.

*Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodzinami. Zadaniem własnym gmin jest praca z rodzinami biologicznymi. Powiat natomiast organizuje pieczę zastępczą. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. **Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez GMINĘ wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.***

W przypadku dzieci, które pozostają jednak w rodzinnej pieczy zastępczej **należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego, co należy do zadań samorządu gminnego.** Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze - motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

Proces odpływu dzieci z pieczy zastępczej kształtuje się następująco: W 2012 roku 12 dzieci do 18-roku życia opuściło pieczę zastępczą, natomiast w roku 2013 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej. W roku 2014 pieczę zastępczą opuściło 4 dzieci, natomiast w 2015 roku 13 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 2 wychowanków powyżej 18 roku życia). W 2016 roku 14 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 11 wychowanków powyżej 18 roku życia). W 2017 roku 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej). W 2018 roku 11 dzieci opuściło system pieczy zastępczej, w tym 2 dzieci powróciła do rodziny biologicznej, a 5 dzieci założyła własne gospodarstwo domowe. W roku 2019 3 dzieci wróciło

do rodziny biologicznej, 3 dzieci zostało przysposobionych, 2 dzieci zostało przeniesione do rodziny zastępczej na terenie innego powiatu, 1 dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 10 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się. W roku 2020 3 dzieci zostało przysposobionych, 1 wróciło do rodziny biologicznej, 1 zostało przeniesione do rodziny zastępczej na terenie innego powiatu oraz 6 dzieci usamodzielniało się. Niestety 1 dziecko umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej zmarło. W roku 2021 3 dzieci zostało przysposobionych, 3 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 3 dzieci zostało przeniesionych do rodzin zastępczych na terenie innego powiatu oraz 5 dzieci usamodzielniało się. W roku 2022 3 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 1 dziecko zostało przysposobione, 3 wychowanków usamodzielniało się.

W roku 2012 2 dzieci zostało przysposobionych, w roku 2013 już 4 dzieci znalazło rodzinę adopcyjną, natomiast w roku 2014 1 dziecko zostało przysposobione. W roku 2015 liczba dzieci przysposobionych wynosiła 6 w tym 5 rodzin zastępczych przysposobiło dzieci, które przebywały u nich od kilku lat. Natomiast 1 dziecko zostało przysposobione przez rodzinę zagraniczną. W roku 2017 proces przysposobienia został zakończony dla 1 dziecka. W 2018 roku toczył się proces przysposobienia dla 1 dziecka. W 2019 roku zostało przysposobionych 3 dzieci. W roku 2020 przysposobionych zostało 3 dzieci. W roku 2021 przysposobionych zostało 3 dzieci. Natomiast w 2022 r. przysposobione zostało jedno dziecko przez rodzinę zastępczą, w której było umieszczone przez 6 lat.

Liczba dzieci przebywających poza rodziną biologiczną jest nadal duża. Jest to zjawisko niepokojące przede wszystkim dlatego, iż rodzina naturalna jest najlepszym środowiskiem do wychowania i rozwoju dziecka.

Najwięcej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej pochodzi z Gminy Grodzisk Wielkopolski, najmniej z Gminy Rakoniewice. Wzrosła w ubiegłym roku także liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pochodzących z gminy Granowo, Wielichowo i Kamieniec. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadzi szczególne działania, aby zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej małe dzieci, powracały do swoich rodziców biologicznych albo, kiedy nie istnieje taka możliwość, zostały przysposobione przez innych rodziców. Zauważamy, iż 22,34 % dzieci w pieczy rodzinnej na koniec ubiegłego roku w naszym powiecie miało od 0-6 lat.

W latach 2020-2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadziło statystyki dotyczące tego, ilu rodziców biologicznych stara się pracować nad tym, aby odzyskać swoje

dzieci oraz ilu z tych rodziców ma jakikolwiek kontakt ze swoim dzieckiem, co w znaczący sposób wpływa na szansę powrotu dziecka do środowiska rodziny biologicznej. Dane statystyczne za rok 2020 jednoznacznie pokazały nam, że tylko 35,9% dzieci umieszczonych na mocy postanowienia sądu w rodzinach zastępczych ma kontakt z przynajmniej jednym rodzicem biologicznym. Rodzice biologiczni niespełna 12% dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzi działania mogące wpłynąć na to, że ich dzieci opuszczą system pieczy zastępczej i powrócą do swoich naturalnych rodzin. Są to cztery rodzeństwa (dwójka dzieci, dwójka dzieci, trójka dzieci oraz czwórka dzieci). W roku 2021 na 85 dzieci (stan na 31 grudnia 2021 r.) kontakt telefoniczny z matką miało 21 wychowanków a osobisty 23 wychowanków. Matki 13 dzieci nie żyją. Kontakt telefoniczny z ojcem miało 22 wychowanków a osobisty 25 wychowanków. Ojcowie 19 dzieci nie żyją bądź są nieznani. Dane procentowe są przedstawione w poniższej tabeli

Kontakt telefoniczny z matką	Kontakt osobisty z matką	Kontakt telefoniczny z ojcem	Kontakt osobisty z ojcem
29,17 %	31,94 %	33,33 %	37,88 %

Dane za rok 2022 prezentują się następująco:

Regularny kontakt telefoniczny z matką	% ogółu	Regularny kontakt osobisty z matką	% ogółu	Regularny kontakt telefoniczny z ojcem	% ogółu	Regularny kontakt osobisty z ojcem	% ogółu	Matka nie żyje	% ogółu	Ojciec nie żyje/ojciec nieznan	% ogółu
22	23,40%	13	13,83%	21	22,34%	22	23,40%	13	13,82%	10	10,64%

Dane wskazują, prawie 24% dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ma kontakt osobisty z ojcem biologicznym, natomiast z matką biologiczną wynik wynosi niecałe 14%.

Niestety, nie ma instrumentów psychologicznych, prawnych, aby spowodować proces zmiany nastawienia rodziców biologicznych do tego, aby rozpoczęli pracę nad tym, aby zniwelować powody odebrania im dzieci i umieszczenia w pieczy zastępczej. Nasuwa nam się pytanie, które pozwolę sobie zadać po tym, jak przeprowadziliśmy wewnętrzną analizę w naszej jednostce tego, ilu rodziców stara się o to, aby ich dzieci powróciły do nich: ” „czy możemy zmuszać do tego, aby rodzice biologiczni zażegnali życie wygodne, życie skupione na sobie, na swoich potrzebach?”. Te pytanie zadajemy sobie co roku i będziemy zadawać każdego roku, ale czy znajdziemy na nie odpowiedź?

3) Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu.

W 2022 roku procesem usamodzielniania objętych zostało 23 wychowanków pieczy zastępczej, w tym:

- z zagospodarowania skorzystało 3 wychowanków,
- z usamodzielnienia skorzystało 2,
- kontynuowało naukę 21 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 6 wychowanków pełnoletnich, którzy opuścili instytucjonalną pieczę zastępczą.

W związku z tym, iż jedna wychowanka korzystała w roku 2022 z każdej formy wsparcia tj. pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, pomocy na zagospodarowanie, pomocy na usamodzielnienie jest ona wykazana trzy razy. Jeden wychowanek korzystał w roku 2022 z dwóch form wsparcia tj. pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, pomocy na zagospodarowanie jest on wykazany dwa razy.

Zapewniono także dostęp do specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i prawnego dla pełnoletnich wychowanków pieczy.

Dużym wsparciem dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną było utworzenie na terenie naszego powiatu mieszkania chronionego. W roku 2020 z tej formy pomocy skorzystała jedna wychowanka. W roku 2021 z mieszkania chronionego treningowego korzystały w mieszkaniu treningowym przebywały już dwie wychowanki. W roku 2022 mieszkania chronionego treningowego skorzystało 3 wychowanków, w tym jeden wychowanek pieczy instytucjonalnej.

W dniach 24 i 25 sierpnia 2022 r. organizowano szkolenia dla wychowanków wchodzących w proces usamodzielnienia/w trakcie procesu usamodzielnienia. Udział wzięło 17 wychowanków.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

4) Analiza finansowa pieczy zastępczej w 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 roku

a) Rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku					Kwota świadczeń w roku				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	1065	1088	1108	1067	1097	996 628,24	1 012 050,67	1 046 813,24	1 035 893,19	1 102 626,20
2	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	236	203	186	193	201	45 699,03	42 096,08	38 276,54	41 127,58	46 113,61
3	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	5	17	8	12	10	7 800,00	19 800,00	7 700,00	9 750,00	13 700,00
4	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	45	65	89	115	150	22901,03	33 867,61	46 551,00	62 856,60	111 673,23
5	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	2	0	0	2	2	6 770,00	0	0	7 460,00	11 379,00
6	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0	4	2	3	3	0	11 039,00	3 154,00	6 544,00	5 172,00
7	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	19	18	17	24	31	36 964,00	50 177,27	47 806,88	45 850,52	77 009,00
8	Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu	1	1	3	3	1	5 000,00	5 000,00	12 500,00	15 000,00	5 000,00
9	Dodatek wychowawczy	892	961	1023	986	371	43 2148,38*	462 709,76*	492 317,22*	472 355,65*	181 564,51*
10	Wynagrodzenie dla osób zatrudnionych do pomocy	0	0	4	10	34	0	0	4 431,28	10 857,42	33 134,15
RAZEM		2108	2265	2357	2440	1909	1 374 254,66	1 553 910,68	1 636 740,39	1 707 694,96	1 587 371,70

* kwota dodatku wychowawczego pochodzi z dotacji budżetu państwa.

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

W roku 2020 uzyskano zwrot z gmin i powiatów w kwocie 639 488,54 zł (dotyczy usług i dotacji),

W roku 2021 zwrot z gmin i powiatów wyniósł 587 957,34 zł (dotyczy usług i dotacji),

Natomiast w roku ubiegłym kwota ta wynosiła 779 953,88 zł

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

---

b) Instytucjonalnej pieczy zastępczej

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku					Kwota świadczeń w roku				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	21	24	24	41	44	10 812,00	12 624,00	12 624,00	22 400,37	25 629,00
2.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	1	2	0	1	0	1577,00	13 878,00	0,00	3 526,00	0
RAZEM		22	26	24	42	44	12 389,00	26 502,00	12 624,00	25 926,37	25 629,00

Tabela wskazuje, że wychowankowie opuszczają placówki opiekuńczo wychowawcze i od 2021 r. jest to tendencja wzrostowa a co za tym idzie wzrosła liczba świadczeń wypłacanych wychowankom.

ŚWIADCZENIA dla 24 dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień	Usługi 289 155,00 zł
Zwroty z innych powiatów (dotacja lub usługa)	Dotacje 27 956,00 zł
Wydatki poniesione przez gminy z terenu powiatu grodziskiego na dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej Zwroty w wysokości: 10 %, 30 % lub 50 %*	462 842,88 zł

* W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5) Pozostałe cele i zadania, a także osiągnięte efekty związane z realizacją „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

A. EFEKTY

- Istnienie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. Na koniec roku 2022 w naszym powiecie funkcjonowały dwa rodzinne domy dziecka, cztery rodziny zastępcze zawodowe. Powstało 6 nowych rodzin zastępczych, w tym 3 spokrewnione.
- Proces kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w naszym Powiecie prowadzi organizator rodzinnej pieczy zastępczej, czyli PCPR w Grodzisku Wlkp. Szkolenia rodzin zastępczych od stycznia roku 2014 odbywają się na terenie naszego powiatu, gdyż kadra specjalistyczna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej uzyskała kwalifikacje do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych zgodnie z autorskim programem przygotowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Nasza jednostka zorganizowała szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej. Przeprowadzone zostały specjalistyczne badania na podstawie, których dla każdego uczestnika szkolenia sporządzono opinię psychologiczno – pedagogiczną. W 2018 roku przeszkolone zostały 2

osoby pragnące stworzyć tymczasowy dom dla dzieci, które nie mają możliwości wychowywać się w rodzinach biologicznych. Przeszkolono także 10 osób, które zostały ustanowione rodziną zastępczą spokrewnioną. Już w kolejnych latach zauważyć można wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych: w roku 2019 przeszkolonych zostały 4 osoby na rodzinę zastępczą niezawodową i przeszkolono 10 osób pełniących funkcję rodziny spokrewnionej, w roku 2020 szkolenia przeszły 3 rodziny zastępcze niezawodowe. W roku 2020 6 osób złożyło wnioski o przeszkolenie ich na rodzinę zastępczą ZAWODOWĄ, co zostało uczynione. W roku 2021 zostało przeszkolonych 7 osób – 3 rodziny zastępcze spokrewnione i dwie rodziny zastępcze niezawodowe. W roku 2022 przeszkolono 9 osób – 1 rodzina zastępcza spokrewniona i 4 rodziny zastępcze niezawodowe. Wszystkie szkolenia odbywają się zgodnie z wewnętrzną procedurą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a także wymaganiami ustawowymi.

- Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W placówkach w chwili obecnej nie przebywa żadne dziecko z naszego powiatu poniżej dziesiątego roku życia.
- Nastąpiło także wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco reagowali na problemy w rodzinach zastępczych, prowadzili szkolenia i działalność informacyjną podczas spotkań realizowanych przez nasze Centrum. Poniższa tabela obrazuje liczbę osób uczestniczących oraz tematykę spotkań.

Lp.	Tematyka spotkania	Data	Liczba uczestników
1.	Cykl spotkań dla rodziców – rozwój seksualny dziecka	01.08.2022	8
2.	Cykl spotkań dla rodziców – rozwój seksualny dziecka	30.08.2022	7
3.	Cykl spotkań dla rodziców – rozwój seksualny dziecka	06.09.2022	3
4.	Cykl spotkań dla rodziców – rozwój seksualny dziecka	27.09.2022	5
5.	Cykl spotkań dla rodziców – rozwój seksualny dziecka	04.10.2020	6
6.	Spotkanie pocovidowe	18.11.2022	46

Zdobyta wiedza przez rodziny zastępcze i możliwość wymiany doświadczeń pozwoliły na podniesienie kompetencji rodzicielskich uczestników, a wspólnie spędzony czas odegrał ważną rolę w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

- W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w roku 2022 zatrudnionych było 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2022 zatrudniony był na jeden etat pedagog, który w ramach swoich zadań wspiera rodziny zastępcze. Na w/w pedagoga pozyskano środki finansowe z unii europejskiej w ramach realizacji projektu „Plan na Lepsze Jutro Plus”. Niestety z dniem 28 lutego 2023 r., w związku z zakończeniem projektu, zakończyła się również umowa zawarta z pedagogiem. Środki finansowe zatwierdzone Uchwałą Rady Powiatu dla naszej jednostki nie umożliwiły kontynuacji zatrudnienia pedagoga. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielają pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracują z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie powiatu grodziskiego. Koordynatorzy są w stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi, rodzinnymi domami dziecka i ich wychowankami. Udzielają im indywidualnego wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa w zależności od potrzeb, udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej. W przypadku, gdy uregulowana zostanie sytuacja prawna wychowanka koordynator informuje o tym ośrodek adopcyjny. Koordynatorzy zapewniają rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej i edukacyjnej. Biorą oni udział w posiedzeniach związanych z oceną sytuacji dziecka, po których opracowują we współpracy z rodziną i asystentem rodziny plan pomocy dziecku. Koordynatorzy pomagają rodzinom pełniącym rolę pieczy zastępczej w nawiązaniu kontaktu z rodziną biologiczną dziecka.
- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, a także pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali, na wniosek rodziców zastępczych, z 51 rodzinami zastępczymi (w ciągu całego roku kalendarzowego) pełniącymi opiekę nad 101 dziećmi. Ponadto koordynatorzy udzielali specjalistycznego wsparcia i indywidualnych konsultacji osobom funkcjonującym w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinny dom dziecka korzystali z indywidualnych rozmów mających charakter wspierający, a także specjalistycznego poradnictwa. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odbywali wizyty domowe w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.

W okresie pandemii kontakty często odbywały się także w formie rozmów za pomocą różnych

komunikatorów, za pomocą telefonów, czy też w formie wymiany mailowej,

- W roku 2022 odbyły się, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. W roku 2022 przeprowadzono 177 ocen sytuacji dzieci. W posiedzeniach uczestniczyli m.in. zaproszeni przedstawiciele szkół, ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, rodzice zastępczy. Z każdego spotkania zespołu sporządzone zostały protokoły, których kserokopie zostały przekazane do właściwych sądów. Ponadto po posiedzeniach Zespołu opracowany został Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej zawierający cele pracy z dzieckiem i rodziną, opis metod ich realizacji oraz oczekiwane efekty podejmowanych działań. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał w 2022 roku 22 ocen rodzin zastępczych.

Od 2018 roku pedagog pracował w jednostce, środki zawsze pochodziły z poza środków Powiatu. W obecnym roku nie mamy zewnętrznych środków finansowych na zatrudnienie pedagoga. W konsekwencji nie mamy możliwości realizacji zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a przecież żadna ocena sytuacji dziecka nie może odbyć się bez udziału pedagoga na co wskazuje art. 130 ustawy.

- Zatrudnienie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. psychologa w celu prowadzenia grup wsparcia, a także zapewnienia dostępu rodzinom zastępczym i rodzinnemu domowi dziecka do specjalistycznej pomocy.
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w zakresie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzenia terapii dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Grodzisku Wlkp. PCPR w Grodzisku Wlkp. pomagał rodzinom zastępczym w dostępie do usług świadczonych przez tę Poradnię. Bardzo ściśle współpracujemy z Poradnią dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Tomysłu.
- Rodziny zastępcze kierowane są także przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do różnych specjalistów w celu jak najbardziej pożądanej i kompleksowej pomocy dla dzieci, m.in. psychologów, psychiatrów dziecięcych, logopedów, neurologów, itp.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe. Dużym wsparciem dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną było utworzenie na terenie naszego powiatu pierwszego

mieszkania chronionego treningowego. W roku 2018 w mieszkaniu chronionym treningowym nie przebywał żaden wychowanek, w roku 2019 przebywało dwoje wychowanków w roku 2020 w mieszkaniu chronionym treningowym przebywała jedna wychowanka, natomiast w roku 2021 w mieszkaniu chronionym treningowym przebywały dwie wychowanki. W przeciągu roku 2022 z mieszkania chronionego treningowego skorzystało 3 wychowanków.

- Zapewnione zostały wynagrodzenia dla rodzinnego domu dziecka i rodzin zastępczych zawodowych w roku ubiegłym.
- W roku 2022 zapewniono środki finansowe na utrzymanie lokali, w których prowadzone są rodzinne domy dziecka oraz lokali, w których zamieszkują rodziny zastępcze zawodowe
- Zapewniono również środki finansowe na przeprowadzenie niezbędnych remontów.
- Zapewniono w roku 2022 zatrudnienie w dwóch rodzinnych domach dziecka oraz dwóch rodzinach zastępczych zawodowych osób do pomocy w gospodarstwie domowym.
- Od 2013 r. na terenie naszego powiatu funkcjonuje Stowarzyszenie skupiające rodziny zastępcze, które w roku organizuje pikniki rodzinne z okazji Dni Rodzicielstwa Zastępczego oraz spotkanie z Mikołajem, na których rodziny zastępcze mają okazję integrować się, wymieniać swoimi doświadczeniami, doradzać sobie nawzajem i miło spędzać czas wraz ze swoimi wychowankami.
- W celu promocji rodzicielstwa zastępczego ukazały się informacje na temat rodzinnych form pieczy zastępczej na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. oraz postawała strona na portalu społecznościowym FACEBOOK „I Ty możesz dać komuś bezpieczny dom”, gdzie były umieszczane artykuły dotyczące rodzicielstwa zastępczego.
- **Wysokość pozyskanych środków finansowych z zewnętrznych źródeł na pieczę zastępczą w latach 2021 - 2023:**
  - powiat grodziski w ramach Grantu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z budżetu państwa w ramach WRPO na lata 2014-2020 w ramach projektu pn. „STOP COVID-19. Bezpieczne systemy społeczne w Wielkopolsce” otrzymał środki finansowe, które umożliwiły przyznanie rodzinom zastępczym zawodowym dodatków do wynagrodzeń w roku 2021.

B. CELE I ZADANIA:

- Zapewnienie miejsca dzieciom w pieczy zastępczej: w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

- Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej.
- Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodzinnego domu dziecka.
- Przyznawanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.
- Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym.
- Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- Współpraca ze sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych.
- Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych, w tym także wsparcia psychologicznego.
- Dochodzenie należności od rodzin biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.
- Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację działań z zakresu wspierania rodzinnej pieczy zastępczej
- Przyznawanie rodzinom zastępczym od kwietnia 2016 r. do maja 2022 r. dodatku wychowawczego do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (art. 46 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy w wychowaniu dzieci).
- Rok 2022 w naszej jednostce niestety bardzo mocno uwidocznili problem braku kandydatów na rodziny zastępcze a także rodzin zastępczych gotowych przyjąć kolejne dzieci.

- W 2022 roku do naszej jednostki nie zgłosili się żadni kandydaci na rodzinę zastępczą bez dzieci już umieszczonych w rodzinach.
- W 2022 roku poszukiwano miejsca w placówce opiekuńczo-wychowawczej dla 1 wychowanki w tym celu wysłano **110** zapytań o umieszczenie – niestety wszystkie odpowiedzi, który wpłynęły były negatywne
- W 2022 roku poszukiwano miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej dla 3 rodzeństwa (w wieku 3, 4 i 7 lat), w tym celu wysłano **233** zapytania o umieszczenie – niestety wszystkie odpowiedzi, które wpłynęły były negatywne
- W roku 2022 do naszej jednostki wpłynęło **2 146** zapytań o umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej oraz **1006** zapytań o umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej, której na terenie naszego powiatu nie ma. Liczba ta nie odzwierciedla faktycznych próśb o umieszczenia dzieci, ponieważ jednostki również telefonicznie zwracają się z prośbą o odpowiedź – te rozmowy nie są ewidencjonowane.

II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych

1. Rehabilitacja społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

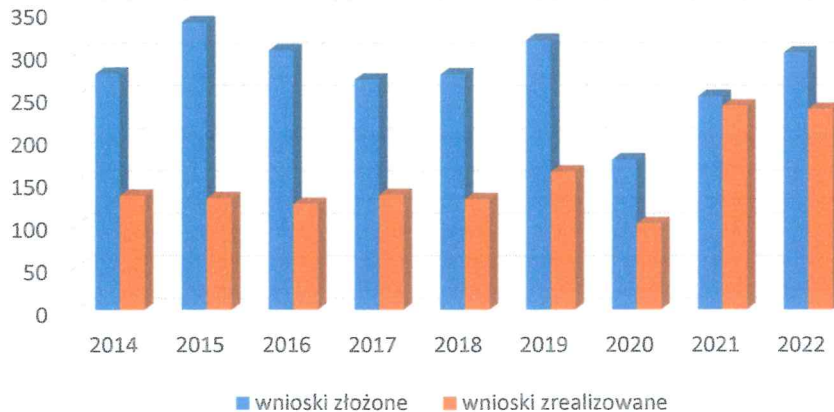
Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywny udział w różnych aspektach życia społecznego. Jest ona realizowana przede wszystkim przez działania zmierzające do wyrobienia zaradności osobistej u osób niepełnosprawnych, a także nabycia przez te osoby umiejętności związanych z samodzielnym wypełnianiem ról społecznych.

a) **Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności oraz rozwój umiejętności społecznych uczestników. Zadania te realizowane są przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem turnusu. Do korzystania uprawnione są dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie również jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wnioski złożone	277	337	304	270	276	316	176	250	301
Wnioski zrealizowane	134	131	124	135	130	162	101	239	235

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych (kwoty wypłacone) w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwie, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwoleżynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 65% w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 80 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji. Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt wspomagający proces rehabilitacji lub sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mający za zadanie osiągnięcie, przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej, możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

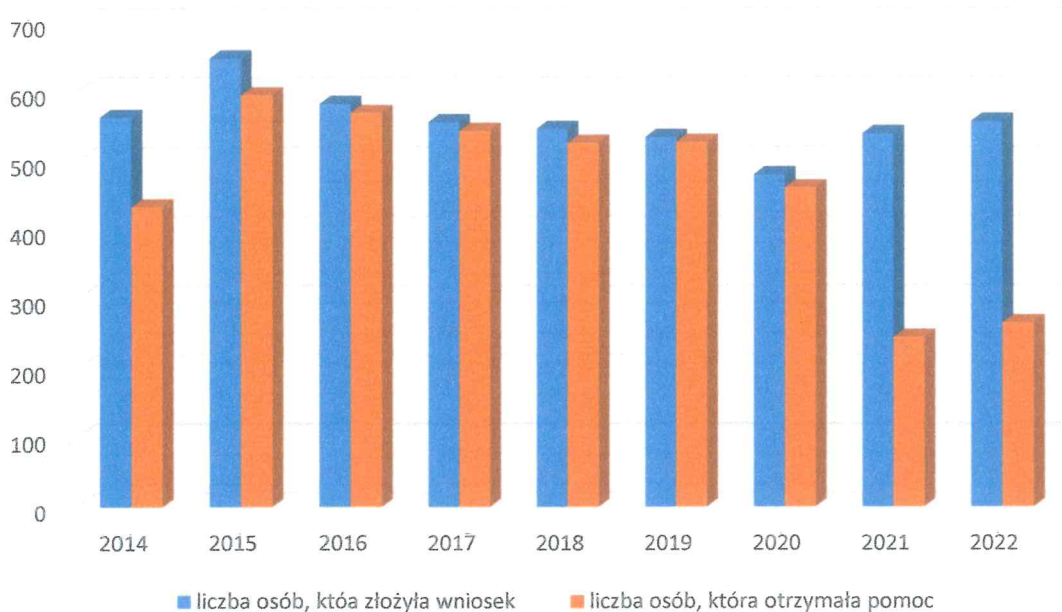
(UWAGA: w związku z tym, że w roku 2021 i 2022 wszystkie wnioski rejestrowane są w systemie SOW, system ten nie zlicza liczbę złożonych wniosków a liczbę osób, które otrzymały dofinansowanie).

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	563	648	582	556	546	534	480	539	557
Wnioski zrealizowane	434	595	569	543	526	527	461	245	266

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

b) Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne są to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Bariery techniczne natomiast oznaczają bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne, przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

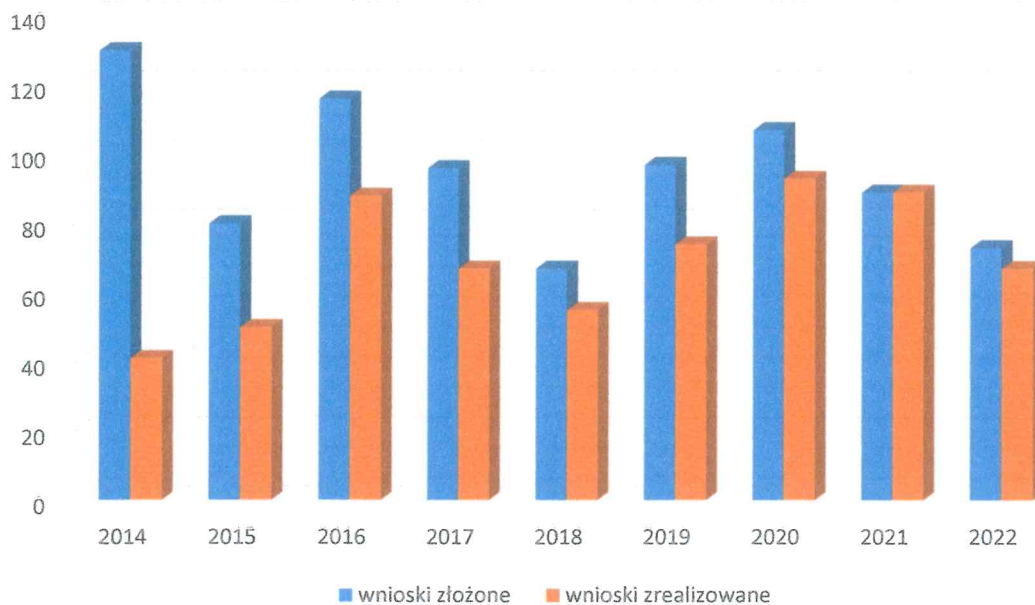

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Dofinansowanie w 2022 r. w/w zadania wynosiło do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wnioski złożone	130	80	116	96	67	97	107	89	73
Wnioski zrealizowane	41	50	88	67	55	74	93	89	67

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

c) Dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W roku 2022 nie realizowano tego zadania.

Do 30 listopada 2022 r. wpłynął jeden wniosek, który będzie realizowany w roku 2023.

d) Dofinansowanie do kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Grodziskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- pierwszy Warsztat działa przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Grodzisku Wielkopolskim - 40 uczestników ma zajęcia w tym Warsztacie,
- drugi Warsztat działa przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „SERCE“ w Rakoniewicach – 50 uczestników ma zajęcia w tym warsztacie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia - na miarę jej indywidualnych możliwości.

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w 2022 na podstawie zawartych umów pomiędzy Powiatem Grodziskim a Stowarzyszeniami.

Lp.	Nazwa organizacji	Przekazane środki
1.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Grodzisku Wielkopolskim Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim	1 150 934,00 zł w tym: • 1 035 840,00 zł - środki PFRON
2.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rakoniewicach	1 438 667,00 zł w tym: • 1 294 800,00 zł - środki PFRON

Zajęcia Klubowe WTZ

W roku 2022 po raz kolejny realizowany były na terenie powiatu grodziskiego programu Zajęcia Klubowe WTZ. Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W zajęcia mogą uczestniczyć:

1. osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
2. osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

W 2022 roku w zajęciach uczestniczyło 5 osób za łączną kwotą; 27 000,00 zł

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Podsumowanie realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2023”.

Rejestr udzielanego poradnictwa w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

Udzielono porad w ilości: **229**

w tym:

- osobiste: **109**

- w sposób telefoniczny: **120**

Poradnictwo dotyczyło tematów takich jak:

Turnusy rehabilitacyjne	System obsługi wsparcia	Przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze	Sprzęt rehabilitacyjny	Likwidacja barier	Ulgi i uprawnienia	Orzecznictwo	Programy PFRON	Refundacja składek	inne
76	23	76	11	55	5	10	5	4	11

III. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim.

PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD” .

Dnia 05 kwietnia 2013 roku została zawarta umowa pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Grodziskim na realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Programu Pilotażowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2022 podpisano kolejny aneks to tej umowy, umożliwiający realizację powyższego zadania w roku 2022.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program „AKTYWNY SAMORZĄD” w roku 2022 obejmował następujące obszary wsparcia:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Obszar A Zadanie 1 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Obszar A Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B, Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

Obszar A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);

Obszar A Zadanie 4– pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk);

Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);

Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Obszar C Zadanie 1 (nowość) – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.

Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego),

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

W zależności od obszaru, wielkość dofinansowania kształtowała się od 100% do 75%.

Wnioski przyjmowane były w trybie ciągłym:

- dla Modułu I od dnia 01 marca 2022 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r.

- dla Modułu II:

- Od 01 marca 2022 r. do dnia 31 marca 2022 r. (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2021/2022),
- do 10 października 2022 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2022/2023).

Do naszego Centrum łącznie wpłynęło **81 wniosków**, w tym 80 rozpatrzono pozytywnie.

Na dzień 31.01.2023 wypłacono łącznie w zrealizowanych wnioskach 379 577,15 zł

W roku 2022 pozyskano środki na wsparcie dwóch osób niepełnosprawnych z Ukrainy w ramach Modułu II – Program Pomocy Obywatelom Ukrainy, w kwocie 15 556,00 zł (umowa nr PU2/000002/15/D) oraz w kwocie 19 847,00 zł (umowa nr PU2/000003/15/D). W 2023 r. program jest kontynuowany

SYSTEM OBSŁUGI WSPARCIA (SOW)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. sukcesywnie wdraża System Obsługi Wsparcia. Jest to nowoczesna platforma, za pomocą której osoby niepełnosprawne mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie finansowane w ramach środków PFRON, dystrybuowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym m.in. na zakup przedmiotów

ortopedycznych i środków pomocniczych, turnusów rehabilitacyjnych, programu Aktywny Samorząd.

IV. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy W Rodzinie na lata 2016 – 2026.”

1. Zapewnienie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie powyższego zadania zostało powierzone Stowarzyszeniu „Dom Pomocna Dłoń” z siedzibą w Błońsku uchwałą nr 525/2021 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 21 grudnia 2021 roku, w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej na rok 2022.

Realizacja projektu w/w Stowarzyszenia, pomimo niewielkich środków finansowych, znacząco wpłynęła na podniesienie poziomu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie grodziskim. Prowadzenie całodobowej interwencji telefonicznej oraz specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, a także przebywających w placówce oraz rodzin zamieszkujących w środowisku lokalnym a znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających natychmiastowego wsparcia w celu zapobiegania pogłębianiu się kryzysu, to jedno z ważniejszych zadań z zakresu pomocy rodzinom zrealizowane przez Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”. Ośrodek interwencji kryzysowej pozostawał w całodobowej gotowości do podjęcia działań z zakresu interwencji kryzysowej na prośbę służb społecznych z terenu naszego powiatu. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie zapewniało także 8 miejsc w hostelu wraz ze wsparciem pedagoga, psychologa, opiekuna, pracownika socjalnego dla mieszkańców ośrodka. Zabezpieczone także były podstawowe potrzeby życiowe mieszkańców OIK (wyżywienie, środki czystości, dostęp do opieki medycznej itp.). Bardzo ważnym zadaniem realizowanym przez OIK było udzielanie poradnictwa przez specjalistę z zakresu przemocy w rodzinie dla osób doświadczających przemocy. Ośrodek zapewniał także pojazd oraz opiekę pedagogiczną do wykonywania wspólnych zadań z PCPR z zakresu interwencji kryzysowej.

Poprzez prowadzenie działań, osoby i rodziny odnajdywały własne zdolności i zasoby psychiczne niezbędne do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uczyły się walczyć z bezradnością, odzyskiwały siły i odporność konieczną do przezwycięzania problemów dnia codziennego, odzyskiwały kontrolę nad własnym życiem, uzyskały dostęp do różnych form pomocy i leczenia, uczyły się egzekwować swoje prawa, a także nabyły umiejętności wychowawcze, co umożliwi lepsze funkcjonowanie we własnym środowisku i społeczności. Odpowiednia kompleksowa pomoc dostosowana do potrzeb rodziny pozwoliła na całkowite lub częściowe zmniejszenie jej dysfunkcyjności.

Poniżej przedstawiona zostanie krótka statystyka działań OIK:

W trakcie realizacji projektu w OIK przebywały łącznie 35 osób w trakcie 39 pobytów (7 kobiet, 4 dzieci, 24 mężczyzn), z czego 12 osób przyjęto z gminy Rakoniewice, 4 z gminy Granowo, 12 z gminy Grodzisk Wlkp. 5 z gminy Kamieniec, 2 z gminy Wielichowo.

W roku 2022 łącznie OIK, w trakcie 39 pobytów, opuściło 35 osób:

- 9 osoby powróciło do rodzin,
- 7 osób zamieszkało w wynajętym mieszkaniu,
- 1 osoba odeszła bez wskazania swojego miejsca pobytu,
- 3 zostały przeniesione do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi prowadzonymi przez stowarzyszenie,
- 1 osoba została umieszczona w DPS,
- 10 osób zostało umieszczonych w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez stowarzyszenie.
- 1 osoba trafiła do aresztu,
- 2 osoba została usunięta,
- 1 osoba wyjechała na terapię.

Na dzień 31.12.2022 r. w OIK przebywało 5 osób.

Przeprowadzono warsztaty w liceum w Grodzisku Wielkopolskim w roku 2022 za zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy, w warsztatach wzięło udział 112 uczniów. Dodatkowo zabezpieczono jeden wyjazd wychowanki z pieczy zastępczej ze szpitalu w Poznaniu do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Nowym Sączu oraz jeden wyjazd dzieci z domu Samotnej matki w Kiekrzu do Rodziny Zastępczej w Granowie. Przeprowadzono również cykl 4 super wizji z zakresu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, interwencji kryzysowej, interwencji w pieczy zastępczej dla 7 pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W ramach w/w godzin pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzili także rozmowy konsultacyjne dotyczące rozwiązywania sytuacji podopiecznych z PCPR (w liczbie 171) i OPS z terenu Powiatu Grodziskiego.

2. Działania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. we współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Błońsku od kilku lat prowadzi działania profilaktyczne dla młodzieży szkół funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego. W minionym roku warsztaty informacyjno – profilaktyczne odbywały w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp. Wzięło w nich udział 112 uczniów.
2. W roku ubiegłym udzielał poradnictwa specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ofiarom przemocy w rodzinie w formie telefonicznej ze względu na sytuację epidemiologiczną. W sytuacjach wymagających tego rozmowy i wsparcie odbywały się w formie kontaktu osobistego z osobą w kryzysie z zachowaniem reżimu sanitarnego.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. od kilku lat prowadzi warsztaty psychoedukacyjne w szkołach funkcjonujących na terenie powiatu grodziskiego. Celem podejmowanych działań jest zmniejszenie problemów związanych z przemocą w rodzinie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym. W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną przeprowadzenie warsztatów było niemożliwe na terenie placówek edukacyjnych. Wobec powyższego przygotowano artykuł, w którym omówione zostały najważniejsze zagadnienia związane z tematem „Świadomego Rodzicielstwa”. Z nadzieją na dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców zostały zamieszczone na stronie internetowej PCPR w Grodzisku Wlkp. oraz portalach internetowych funkcjonujących na terenie naszego powiatu.
4. Psychologowie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. udostępniali na stronie internetowej PCPR informacje dla osób doświadczających przemocy i świadków nt instytucji działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą oraz o samym zjawisku przemocy. W ciągu roku 2022 na stronie pojawiło się łącznie 12 artykułów. Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Grodziskim a Powiatem Nowotomyskim pojawiły się także informacje dla osób stosujących przemoc w rodzinie o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym prowadzonym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. We współpracy ze specjalistą Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Błońsku, w związku z występowaniem pandemii COVID-19, oferowali wsparcie emocjonalne, w tym pomoc psychologiczną w zakresie interwencji kryzysowej dla mieszkańców powiatu grodziskiego. Udostępnione zostały trzy numery telefonów.
6. Psycholog PCPR uczestniczył w grupach roboczych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie powiatu grodziskiego podczas których

analizowana była sytuacja osób doświadczających przemocy oraz domniemanych sprawców, a także planowane były działania pomocowe zmierzające do zaprzestania przemocy. Konsultacje miały charakter osobisty i telefoniczny.

V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim

1. *Współpraca z Powiatową Społeczną Radą Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim.*

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim została powołana Zarządzeniem Starosty Grodziskiego Nr 46/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. Radę Społeczną tworzyli przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych. Z dniem 07 stycznia 2020 rozpoczęła swoją działalność V Kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady, na których podjęto 4 uchwały. Na posiedzeniach podejmowane były uchwały między innymi w sprawie:

- oceny wykorzystania środków finansowych PFRON w powiecie grodziskim w zadaniach: turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier w komunikowaniu się, likwidacja barier architektonicznych,

- zaopiniowania i przyjęcia Uchwał Rady Powiatu Grodziskiego, dotyczących określenia zadań i wysokości środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,

- zaopiniowania i przyjęcia „Sprawozdania z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Powiecie Grodziskim”,

Podjęmowano również rozmowy na tematy m.in.

- Aktualnych programach PFRON np. Aktywny Samorząd, Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Samodzielność Aktywność Mobilność, realizowany przez PCPR w Grodzisku Wlkp.,

- obecnej sytuacji Warsztatów Terapii Zajęciowej, Spółdzielni socjalnej SERCE, Spółdzielni socjalnej „Na piątkę”, Spółdzielni socjalnej „ Bar Dworcowy”,

- obecnej sytuacji i możliwości wsparcia obywatelom Ukrainy,

- pilotaż standardów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej w ramach projektu „Aktywni niepełnosprawni- narzędzia wsparcia samodzielności osób niepełnosprawnych”, Działanie 2.6 POWER (programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój) 2014-2020.

2. *Współpraca z organizacjami pozarządowymi.*

W realizacji zadań publicznych samorządu lokalnego bardzo ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. szczególnie współpracuje z organizacjami non profit działającymi w obszarze pomocy społecznej. Statutowe zadania tych

organizacji ukierunkowane są na działania na rzecz: osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób znajdujących się w ostrym kryzysie życiowym, którego przyczyną zazwyczaj stwierdzana jest przemoc w rodzinie, brak akceptacji w rodzinie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnienie od alkoholu. W roku 2022 (tak jak i w latach poprzednich) nasze Centrum szczególnie współpracowało ze Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Błońsku, zarówno podczas interwencji kryzysowych jak i też poprzez dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednocześnie wzajemnie z OIK prowadzonym przez w/w Stowarzyszenie świadczyliśmy sobie wsparcia metodycznego. Zarówno pracownicy jak i kierownictwo PCPR w Grodzisku Wlkp. wspierało metodycznie pracowników OIK, jak i często korzystaliśmy ze wsparcia specjalistów pracujących na co dzień w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie.

W dużej mierze PCPR w Grodzisku Wlkp. współpracowało także z najmłodszym stowarzyszeniem z zakresu pomocy społecznej, czyli stowarzyszeniem skupiającym rodziny zastępcze i adopcyjne „Źródełko”. Nasza jednostka zakończyła wspólnie realizowany duży projekt „Plan Na Lepsze Jutro Plus”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy społecznej informowało na bieżąco organizacje o możliwościach uzyskania środków finansowych z różnych źródeł oraz wspierało merytorycznie organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej. W roku ubiegłym informowaliśmy organizacje pozarządowe o konkursach drogą mailową oraz telefonicznie. Również na stronie internetowej naszej jednostki zamieszczano informacje, z których mogły skorzystać zarówno organizacje pozarządowe, jak i osoby skupione w różnych stowarzyszeniach, czy też fundacjach.

Odbyło się jedno spotkanie zorganizowane przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Serce” wraz ze współpracą z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Spotkanie dotyczyło podmiotów ekonomii społecznej, które na co dzień prowadzą jednostki, np. WTZ, ŚDS, czy spółdzielni socjalnych.

3. PLAN NA LEPSZE JUTRO PLUS

Po zakończonych z Instytucją Zarządzającą negocjacjach podpisano umowę na realizację projektu PLAN NA LEPSZE JUTRO PLUS, który jest projektem partnerskim realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. oraz partnerem spoza sektora finansów

publicznych jakim jest Stowarzyszenie Rodzinnej Pieczy Zastępczej ŹRÓDEŁKO. Wsparciem objętych zostanie docelowo 190 osób, tj. grupa pieczy zastępczej i młodzież wchodząca w proces usamodzielnienia oraz kandydaci na rodziny zastępcze.

Projekt realizowany był od 01.05.2020 do 28.02.2023.

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz usług wsparcia rodziny.

Cele projektu będą realizowane poprzez uruchomienie konkretnych zadań:

1. Ścieżka wsparcia dla rodzin zastępczych.
2. Wsparcie dla przyszłych i obecnych rodzin zastępczych stanowiących otoczenie projektu.
3. Remont mieszkania chronionego.
4. Zakup samochodu na potrzeby działu pieczy zastępczej.
5. Wchodzimy w dorosłość.

Dzięki przygotowaniu planu/ścieżek działań dla każdej z grup, Partner Wiodący planuje w sposób systemowy i systematyczny wspomóc każdą grupę osób będących w projekcie przy jednoczesnym traktowaniu rodziny jako jednostki, dla której działania realizowane w sposób kompleksowy przyczynią się do lepszych i trwalszych efektów. Dodatkowo wsparciem zostanie objęte najbliższe otoczenie Uczestników Projektu, co przyniesie wartość dodaną w projekcie. Cel główny jest zgodny z celem tematycznym Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego, działania 7.2.2. Usługi społeczne i zdrowotne – projekty konkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne na lata 2014-2020 tj.: promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

Cel projektu wpisuje się również w Strategię Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025:

-cel strategiczny nr 4: wzmocnienie systemu i usług pomocy społecznej.

Całkowita wartość projektu wynosi 1 266 319,68 zł w tym kwota dofinansowania 1 202 819,36 zł. Wkład własny w wysokości 63 500,32 zł w postaci obowiązkowych, gwarantowanych ustawą, świadczeń na rzecz rodzin zastępczych oraz wkład prywatny stowarzyszenia. W ramach projektu między innymi rozpoczęto warsztaty i zajęcia dla beneficjentów projektu, wyremontowano mieszkanie chronione, zakupiono samochód na potrzeby Działu Pieczy.

4. PROGRAM WYRÓWNYWANIE RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI

W roku 2022 Powiat Grodziski przystąpił do programu wyrównywania różnic między regionami obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej. Pozyskano dotację w wysokości 38 194,78 zł na modernizację pomieszczenia sanitarnego w budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rakoniewicach. Realizacja programu jest kontynuowana w 2023 (faktyczna realizacja zadania).

5. *ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ.*

11 października 2021 roku Minister Rodziny i Polityki Społecznej ogłosił nabór wniosków dla Jednostek Samorządu Terytorialnego na realizację w 2022 roku programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego. Jeden z programów dotyczył Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej na rok 2022.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu, tj. dla:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
oraz
- 2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

21.10.2021 r. za pośrednictwem EPUAP Powiat Grodziski złożył do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego wniosek (na kwotę 29 000 zł, obejmującego 28 800 zł asystę oraz 200 zł zakup środków ochrony osobistej). Realizatorem tego programu był w 2022 r. PCPR w Grodzisku Wlkp.

Realizacja tego programu stanowi również element Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2028 r. Cel 4: Poprawa dostępności i wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym. Pkt 4.5. Zatrudnienie asystentów osób niepełnosprawnych, przyjętego uchwałą nr XXXIX/270/2021 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 30 listopada 2021 r.

Zatrudniono na umowę zlecenie Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej (umowa nr 1 z 1 marca 2022 r.).

W listopadzie 2022 r. złożono wnioski o dofinansowanie na realizację w roku 2023 Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej w ramach Funduszu Solidarnościowego – dla 18 osób.

W listopadzie 2022 r. złożono również wnioski o dofinansowanie na realizację w 2023 Programu Opieka Wytchnieniowa w ramach Funduszu Solidarnościowego – dla 3 osób

4. WSPÓŁPRACA I WSPARCIE ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY „Wygodna Stacja” w Wielichowie.

W roku 2020 PCPR w Grodzisku Wielkopolskim rozpoczęło starania dotyczące uruchomienia na terenie powiatu grodziskiego Środowiskowego Domu Samopomocy. Powiat Grodziski na sfinansowanie zadania związanego z utworzeniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Wielichowie otrzymał dotację w kwocie 570.000 zł. Po uruchomieniu placówka otrzymała dotację dla 20 uczestników, w tym 6 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Wygodna Stacja” w Wielichowie, ul. Kościelna 2, przeznaczony dla 20 osób, w tym dla osób przewlekle psychicznie chorych (dom typu A), dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (dom typu B), dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (dom typu C) oraz dla osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami lub ze spektrum autyzmu (dom typu D), które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

W grudniu 2020 roku wpłynęło 8 wniosków o wydanie skierowania do ośrodka wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy „Wygodna Stacja” w Wielichowie. Wszystkie chętne osoby spełniły warunki formalne i merytoryczne, co skutkowało przyznaniem pobytu w grudniu 2020 r. na okres 3 miesięcy. Po tym okresie zespół wspierająco – aktywizujący Środowiskowego Domu Samopomocy podjął decyzję o możliwości realizacji przez uczestników indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego na końca 2021 r.

Zespół wspierająco-aktywizujący Środowiskowego Domu Samopomocy w Wielichowie przekazał do tutejszego Centrum opinie, że po dokonaniu ocen realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizujących uczestników, ww. zespół widzi zasadność dalszego przedłużenia pobytu uczestnikom już uczęszczających na zajęcia. W styczniu 2022 roku wystawiono 14 decyzji przedłużających pobyt do końca roku.

W związku z pozytywną opinią zespołu wspierająco – aktywizującego, informacją o wolnych miejscach i braku przeciwwskazań od kierownika ŚDS w kwietniu 2022 r. wszczęto postępowanie i przedłużono pobyt mieszkańca powiatu wolsztyńskiego. Zgodnie z uchwałą nr XXXIX/273/2021 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 30 listopada 2021 r., oraz na podstawie Porozumienia nr PCPR.4510.45.2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. pomiędzy Powiatem Grodziskim i Powiatem Wolsztyńskim w sprawie objęcia mieszkańców Powiatu Wolsztyńskiego usługami świadczonymi przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Wygodna Stacja” w Wielichowie.

W marcu 2022 r. przedłużono pobyt uczestniczce, która miała wystawioną decyzję do 11 marca 2022 r. Po pozytywnej opinii zespołu ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Wielichowie przedłużono pobyt do końca 2022 r.

W grudniu 2022 roku wpłynął nowy wniosek mieszkańca powiatu grodziskiego. Po spełnieniu warunków formalnych i merytorycznych skierowano do ŚDS na okres 3 miesięcy.

Pobyt w tego typu ośrodku umożliwi uczestnikom rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia. Dom działa 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, gdzie przez co najmniej 6 godzin dziennie prowadzone są zajęcia z uczestnikami. Wobec uczestników realizowany jest indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego. Zajęcia w Środowiskowym Domu Samopomocy „Wygodna Stacja” odbywają się będą w formie zajęć świetlicowych, zajęć w grupach z wykorzystaniem metod pracy terapeutycznej, zajęć dodatkowych, indywidualnie dostosowanych do potrzeb, możliwości oraz zainteresowań. Dostępne są również specjalistyczne pracownie.

Środowiskowy Dom Samopomocy, obok warsztatów terapii zajęciowej oraz działających spółdzielni socjalnych, jest już ważnym elementem systemu pomocy społecznej w Powiecie Grodziskim.

W roku 2022 bardzo mocno wybrzmiał problem dowozu osób niepełnosprawnych chętnych z powiatu grodziskiego do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wielichowie. Zgłaszali to rodzice uczestników jak i sama kierownik ŚDS. W roku 2023 zapewnienie środków finansowych na transport do ŚDS w Wielichowie dla mieszkańców powiatu powinno być zadaniem priorytetowym dla Powiatu Grodziskiego.

5. DZIAŁANIA ADMINISTRACYJNE JEDNOSTKI

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp przygotowało 116 i przesłało do odpowiednich instytucji (Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu i innych) sprawozdań. Było to znacznie mniej niż w roku ubiegłym, gdzie zobligowani byliśmy do przekazania 171 sprawozdań.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydał łącznie 396 decyzji administracyjnych, w tym:

- 42 decyzje przyznające dodatek wychowawczy,
- 2 decyzje uchylające przyznany dodatek wychowawczy,
- 30 decyzji przyznających pomoc na kontynuowanie nauki,
- 3 decyzje przyznające pomoc na zagospodarowanie,
- 2 decyzje przyznające pomoc na usamodzielnienie
- 2 decyzje ustalające nienależnie pobraną pomoc na kontynuowanie nauki
- 2 decyzje uchylające postępowanie administracyjne
- 4 decyzję ustalające świadczenia/dodatki nienależnie pobrane,
- 4 decyzje uchylające przyznane świadczenia/dodatki,
- 112 decyzji ustalających lub odstępujących od ustalenia odpłatności rodzicom biologicznym za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- 121 decyzji przyznających i zmieniających świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej,
- 31 decyzji przyznających środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym,
- 7 decyzji dotyczących zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich,
- 2 decyzje dotyczące rozłożenia należności na raty,
- 1 decyzję przyznającą środki finansowe na przeprowadzenie niezbędnego remontu,
- 17 decyzji przyznających pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wielichowie oraz dotyczących odpłatność za pobyt,
- 4 dotyczących mieszkańców mieszkania chronionego.

6. *Specjalistyczne poradnictwo*

W naszej jednostce poradnictwo specjalistyczne świadczone jest przez następujących specjalistów: m. in. psychologa, specjalistę pracy socjalnej, specjalistę pracy z rodziną, prawnika pedagoga. Ogólna liczba porad udzielonych przez naszą jednostkę w roku 2022 wyniosła 1057.

7. *Wsparcie metodyczne dla instytucji pomocy społecznej*

W naszej jednostce w ramach wsparcia metodycznego dyrektor oraz pracownicy udzielili wsparcia metodycznego dla poszczególnych jednostek:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Błońsku
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Wygodna Stacja” w Wielichowie
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rakoniewicach
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Granowie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielichowie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Wlkp.

VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest też częścią polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest realizatorem zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligacyjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Jednak większość realizowanych przez Centrum zadań, to zadania własne powiatu.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Grodziski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu jest między innymi brak środków finansowych przede wszystkim na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencję kryzysową, a także ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. realizuje zadania z zakresu powyższej ustawy, bez większego wsparcia finansowego dla Powiatu z budżetu państwa.

Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal zasługują na szczególną uwagę **następujące potrzeby naszej jednostki:**

- utrzymanie zatrudnienia specjalistów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., tym bardziej, iż sytuacja epidemiologiczna wymaga i będzie wymagała wsparcia emocjonalnego oraz psychologicznego osób doświadczających izolacji i trudnych doświadczeń związanych z pandemią; w roku 2021 udało się ze środków własnych jednostki zatrudnić na ½ psychologa, obecnie psycholog pracuje na cały etat, jednakże uważamy, iż zadania naszej jednostki, które realizujemy wymagają zatrudnienia psychologa w większym zakresie,
- utrzymanie zatrudnienia pedagoga w 2023; zatrudnienie tego specjalisty finansowane było od 2018 r. ze środków unijnych, jednostka nie może działać bez w/w specjalisty ze względu na zadania ustawowe

dlatego należy utrzymać zatrudnienie pedagoga a przede wszystkim zwiększyć budżet jednostki na zatrudnienie specjalisty.

- w związku z nowymi zadaniami, które są narzucane naszej jednostce przez realizację zadań PFRON (system SOW) wzmocnienie osobowe działu realizującego działania z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych, tym bardziej, że w/w dział realizuje dodatkowe programy,

- w roku obecnym musimy zapewnić priorytetowo pomieszczenie na składnicę akt dla naszej jednostki,

- realizacja zadań wynikających z ustawy o przemocy w rodzinie, realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, co wiąże się z zatrudnieniem specjalistów w powyższym zakresie chociażby na umowę cywilno-prawną,

- pozyskiwanie rodzin i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych; jest to zadanie priorytetowe, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny, w sytuacji gdy pozwoli sytuacja epidemiologiczna przeprowadzenie akcji promującej rodzicielstwo zastępcze w większej skali niż w ostatnich dwóch latach,

- prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą, co wymusza zapewnienie środków finansowych dla osób prowadzących powyższe szkolenie,

- wzmacnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja,

- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,

- umożliwienie wzrostu płac pracowników PCPR w Grodzisku Wlkp. poprzez zapewnienie środków finansowych w budżecie naszej jednostki, aby zapobiec odpływowi specjalistów do innych jednostek z zakresu pomocy społecznej lub na otwarty rynek pracy,

- specjalistyczne szkolenia dla kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i korzystanie z potencjału organizacji pozarządowych z terenu powiatu również poprzez zapewnienie w budżecie powiatu środków na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów (nie ograniczanie się w ogłaszanych konkursach tylko do interwencji kryzysowej oraz nieodpłatnej pomocy prawnej),

- motywowanie Zarządu Powiatu do zwiększonej aktywności z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim wyznaczenie pełnomocnika do współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu jeszcze lepszej współpracy na linii samorząd powiatowy a organizacje pozarządowe i to nie tylko tych, które pracują i realizują zadania z zakresu pomocy społecznej

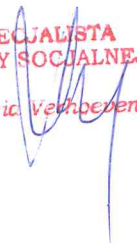
Rok ubiegły w pomocy społecznej dla powiatu grodziskiego był czasem kontynuacji i realizacji dalszych działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych, a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w powiecie i województwie.

Jako dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. składam podziękowanie dla osób pracujących w Centrum za zaangażowanie w pracę. Realizacja dodatkowych projektów w naszej jednostce możliwa jest tylko dzięki temu, że pracownicy dostrzegają potrzebę wsparcia rodzin zastępczych, czy też osób niepełnosprawnych nie tylko ze środków własnych powiatu, ale także zewnętrznych krajowych i środków unijnych co niewątpliwie odciąża budżet powiatu a co nie zawsze jest doceniane. Dziękuję wszystkim rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka za to, że każde dziecko przyjmowane przez te rodziny do swojego domu, otrzymuje wsparcie i pomoc, a przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa.

Grodzisk Wlkp., marzec 2023 r.

**/-/ Osoby działające z upoważnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim
Agnieszkę Brambor-Nolka
Sylwia Verhoeven i Piotr Bartkowiak
wraz z zespołem PCPR w Grodzisku Wlkp.**

SPECJALISTA
PRACY SOCJALNEJ
Sylwia Verhoeven.

INSPEKTOR
PIOTR BARTKOWIAK

